

Naslov

Korak napred - grupna vežba¹

Kratak opis

Vežba se može koristiti u bilo kom odeljenju ili grupi učenika, kao i za izgradnju bilo kakvog tima. Vežba omogućava:

- Upoznavanje u bolje razumevanje učenika/članova tima;
- Razvoj empatije;
- Razvoj grupne kohezije;
- Razvoj osećanja prihvatanja i razumevanja od starne grupe;
- Prepoznavanje u razumevanje razloga za devijantno ili ekstremno ponašanje;
- Razumevanju ličnih posledica zbog pripadnosti manjihskoj grupi ili subkulturi.

Detaljan opis alatki, neophodnog materijala, dodataka

Veličina grupe u kojoj se može primenjivati: 10-20 osoba.

Vremenski okvir: 60 minuta.

Neophodni materijal: karte za igru uloga.

Priprema:

- Pročitajte zadatak pažljivo i pogledajte listu "Situacije i događaji". Prilagodite je grupi sa kojom radite.
- Pripremite karte za igru uloga za svakog učesnika.

Procesi:

1. Kreirajte smirenu atmosferu, možete se poslužiti nekom umirujućom muzikom u pozadini. Zamolite učesnike da budu potpuno tihi.
2. Svaki učesnik izvlači po jednu kartu slučajnim postupkom. Zamolite ih da zadrže karte i da ih nikome ne pokazuju.

ULOGE

Vi ste nezaposlena, samohrana majka.

Vi ste ćerka menadžera banke. Studirate ekonomiju.

¹ Autorike: Edit Győrik, FSZK Nonprofit Ltd.
Prevod na engleski: Márta Erdész, FSZK Nonprofit Ltd.

Vi ste celodnevno posvećena majka šestoro dece, u nemogućnosti da se ponovo zaposlite.
Vi ste mlad čovek koji mora koristiti kolica da bi se kretao.
Vi ste sedamnaestogodišnja Romkinja koja nije završila osnovnu školu.
Vi ste srednjovečna žena inficirana HIV-om.
Vi ste Rom od 24 godine, nezaposlen.
Vi ste ilegalni imigrant (vaših godina i pola).
Vi ste predsednik/ca političke omladinske organizacije, “roditeljska partija” koja je trenutno na vlasti.
Vi ste sin kineskog imigranta. Vaš otac ima uspešan lanac restorana brze hrane.
Vi ste ćerka ambasadora SAD u Srbiji.
Vi ste vlasnik/ca uspešne kompanije za izvoz i uvoz.
Vi ste penzionisan/a radnik/ca fabrike obuće.
Vi ste devojka/momak/prijatelj mladog umetnika zavisnog od heroina.
Vi ste dete mlade neudate majke.
Vi ste beskućnik koji ima 27 godina.
Vi ste devetnaestogodišnji sin farmera.
Vi ste bogati student.
Vi ste majka na porodijskom odsustvu koja redovno trpi nasilje od svog muža.
Vi ste nezaposlena Romkinja sa petoro dece.
Vi ste nastavnik koji radi sa decom sa smetnjama u razvoju.
Vi ste direktor škole u kojoj uče dominantno deca sa smetnjama u razvoju.
Vi ste nastavnik koji radi u elitnoj školi.
Vi ste direktor elitne škole.
1. Zamolimo učesnike da sednu i pročitaju svoje karte sa ulogama.
2. Sada ih zamolite da zamisle sebe u ulozi koja im je data. Da biste im pomogli možete pročitati sledeća pitanja, ostavljajući pauze između pitanja kako bi učesnici mogli da zamisle svoje odgovore.
- <i>Kako je izgledalo tvoje detinjstvo? U kakvoj kući si živeo/la? Koje igre si igrao/la? Čime su se bavili tvoji roditelji?</i>
- <i>Kako živiš danas? Gde radiš, sa kim provodiš slobodno vreme? Šta radiš ujutru, popodne, a šta uveče?</i>

- *Gde živiš? Koliki je tvoj mesečni prihod? Šta radiš u svoje slobodno vreme? Šta radiš kada si na odmoru?*
  - *Šta te uznemiruje, i čega se plašiš?*
3. Sada zamolite učesnike da budu sasvim tihi i da formiraju liniju držeći se za ruke (kao startna linija).
  4. Recite učesnicima da ćete čitati kolekciju situacija i događaja. Svaki put, kada u skladu sa ulogom neko može da odgovori sa “DA” potrebno je da ta osoba napravi jedan korak napred. Za slučaj da je odgovor “NE” osoba ostaje na istom mestu.
  5. Čitajte situacije jednu po jednu. Pravite pauze između situacija.

Situacije koje nas teraju na korak napred ili na ostajanje u mestu.

Kada pročitate situacije dajući učesnicima vreme da iskorače ne pitajte ih gde se nalaze u odnosu na ostale.

- Nikada niste imali finansijsku krizu.
- Vaši životni uslovi su prilično dobri, imate televiziju i telefon.
- Imate osećaj da je vaš maternji jezik, religija i kultura prihvaćena u društvu u kom živite.
- Osećate da se vaše mišljenje o različitim društvenim i političkim temama čuje.
- Ljudi vam se obraćaju za savet u raznim situacijama.
- Ne plašite se da vas policija može uhapsiti.
- Znaete kome možete da se obratite za pomoć kada vam je to potrebno.
- Nikada niste osetili diskriminaciju po nekom osnovu.
- Imate sigurnu socijalnu i zdravstvenu zaštitu.
- Možete priuštiti sebi da jednom godišnje pođete na odmor.
- Možete priuštiti sebi da pozovete prijatelje kod vas kući na večeru.
- Vaš život je interesantan, optimistični ste u pogledu svoje budućnosti.
- Osećate da možete da učite i praktikujete profesiju koju ste odabrali.
- Ne plašite se da će vas na ulici neko napasti ili zastrašivati.
- Ne plašite se da će vas napasti ili zastrašivati u medijima.
- Možete da glasate i na lokalnim i na nacionalnim izborima.
- Ne morate da brinete za svoju decu dok su u školi.
- Sa porodicom i prijateljima možete da slavite svoje najvažnije verske praznike.

- Možete prisustvovati međunarodnim seminarima u inostranstvu.
- Možete priuštiti sebi da bar jednom sedmično pođete u bioskop.
- Niste zabrinuti za budućnost vaše dece.
- Možete priuštiti sebi da kupite novu odeću bar na svaka tri meseca.
- Možete da se zaljubite u bilo koju osobu koju odaberete.
- Osećate da je vaše znanje i ekspertiza cenjeno u društvu u kom živite.
- Umete da uspešno koristite internet za stavri koje su vam potrebne.

Hajde da napravimo korak napred!

6. Na kraju pitajte učesnike šta misle o svojoj poziciji u odnosu na ostale.
7. Zatim pre razmene nakon aktivnosti dajte učesnicima par minuta da sede u krugu i vrate se u svoje originalne uloge.

Diskusija i razmena:

1. Pitajte učesnike šta misle da se dogodilo tokom vežbe i šta misle o ovoj vežbi. Zatim nastavite diskusiju o tom iskustvu i onome šta su naučili iz njega.
2. Kako su se osećali oni koji su pravili korake napred, a kako oni koji su ostajali na istom mestu.
3. Kada su oni koji su imali priliku da često iskorače primetili da neki zaostaju?
4. Ko je poželeo da pusti ruku ili da mu ruka bude puštena?
5. Kome je bilo jako teško da pusti ruku drugara koji stoji pored? Zašto? Kako se osećao/la kada je morao/la da pusti ruku?
6. Da li su učesnici uspeli da pogode koje uloge imaju ostali (u ovoj fazi svi mogu otkriti svoje uloge)?
7. Koliko je lako ili teško bilo igrati različite uloge? Kako su zamišljali osobu koju su predstavljali?
8. Da li ova vežba predstavlja društvo i na koji način?
9. Koja ljudska prava su vezana za situacije iz vežbe? Da li je iko osetio da su njegova/njena ljudska prava bila povređena?
10. Važno je naglasiti da nije važno ako neko misli da je neki učesnik mogao napraviti više koraka iz date uloge, važno je kako se taj učesnik osećao iznutra igrajući tu ulogu ili predstavljajući tu osobu.

Uputstvo za korišćenje, oprema

Oprema	Količina
Karte za igru uloga (eng. role play)	Po jedna karta za jednog učesnika

Slobodan prostor	Hodnik, velika prostorija (15-20m), otvoren prostor u kom učesnici lako mogu formirati liniju, i ima dovoljno mesta da se pomeraju.
------------------	---

Nivo težine (lak, srednje težak, napredan)

Srednje težak

Ključne reči:

Intervencija učenika, upoznavanje učenika, posmatranje ponašanja

This tool was made in the framework of CroCooS – Prevent dropout! project. This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

This tool can be found on the project website: crocoos.tka.hu

CroCooS Toolkit by [CroCooS partnership](#) is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](#). Based on a work at <http://crocoos.tka.hu>. Permissions beyond the scope of this license may be available at <http://crocoos.tka.hu>. For more information about this CC license, visit [this site](#).

